

Pocta umělkyním šesti století

Ženy, mistryně, umělkyně, to je název aktuální výstavy Národní galerie ve Valdštejnské jízdárně. A rozhodně stojí za návštěvu. Uměleckými díly, která vznikala od středověku až do 19. století, dokazuje, jak výtvarné umění obohatily ženy, jimž se zdaleka nedostávalo takových možností vzdělání, podpory ani pochopení, jako jejich mužským kolegům. Soustřeďuje se zejména na Středoevropanky a na tvorbu malířek z oblasti Itálie a Nizozemí, kde byla vždy silná tradice a vysoká úroveň malířství.

Výstava začíná tématem církevního umění, vznikajícího ve středověkých kláštřích, kde se ženy mohly v tomto oboru uplatnit nejdříve. Umělecká díla v podobě deskových maleb, iluminovaných rukopisů i předmětů užitého umění vznikala pro ženské řády, tudíž byla ženami jak iniciovaná, tak často i vytvářena, přestože nelze ještě vždy doložit. Uplatnilo se zejména umění vyšivky různých liturgických textilií. Nejstarším exponátem výstavy je tzv. antependium z chebského kláštera klarisek (kolem roku 1300), impozantní výšivka zobrazující řadu světců s převahou žen i Madonu s Ježíškem.

Sofonisba Anguissola, Šachová hra, 1555, Museum Poznaň

kteřé měly dostatek prostředků a osobní svobody. V českých zemích se dá doložit ženou vytvořená grafická tvorba až na přelomu 18.–19. století. V Německu, Itálii či Nizozemí, kde bylo množství rodinných grafických dílen, už daleko dříve.

Dlouho trvalo, než ženy získaly přístup k akademickému vzdělávání v uměleckých oborech stejně jako muži. Cestu vybraných umělkyní zachycuje část výstavy s názvem Salon. Je tu například italsko-švýcarská malířka Luise Max-Ehler, která pobývala i v Praze. Vystaven je její skvostný olej Telegram (1894). V českých zemích Amálie Mánesová dokonce vedla svoji velmi úspěšnou malířskou školu. Příjmy z ní výrazně pomáhaly jejím bratrům, rovněž malířům Quidovi a dnes mnohem slavnějšímu

Josefovi v době, kdy bojovali o uznání. Později se na české výtvarné scéně díky talentu, ženskému sebevědomí a angažovanosti objevila další osobnost, Zdenka Braunerová.

Výstava dokládá, že ženy byly součástí uměleckých dějin od samého počátku. Jen je potřeba jejich stopu znovu objevit a přiznat jí důstojné místo.

Valdštejnská jízdárna – výstava potrvá do 2. listopadu 2025

Martina Fialková

Luisa Max-Ehler, Telegram, 1894, NGP

Nastupující renesance poskytla ženám více volnosti a úcty, čehož mnohé z nich dokázaly využít i při uplatnění svých talentů. Příkladem jsou tu díla čtyř výrazných umělkyní renesančního malířství na Apeninském poloostrově. Najdeme tu několik pláten asi nejznámější malířky té doby, jménem Sofonisba Anguissola z Cremony. Obdivujeme virtuozitu její malby, podobně i u Elisabetty Sirani (obraz Kristus – Ecce homo, kolem 1663). Dozvíme se ve zkratce i osobní příběhy umělkyní; například Lavinia Fontana byla první ženou, která provozovala vlastní atelier. Dočteme se o uznání, kterého se jim již v době jejich života dostalo, ale i o méně radostných chvílích. Doslova martyriem si prošla Artemisia Gentileschi, jejíž oslnivý talent obohatil barokní malířství, a již se dostalo jak uměleckého uznání, tak i jistého zadostiučinění. Avšak její plátno David vítězí nad Goliášem diváka doslova uhrane.

Dalším výstavním oddílem je grafická tvorba. Jemnost rytecké práce ženským grafickým často ačarovala a vyhovovala, ale opět platí, že se jí mohly věnovat převážně jen dcery mužů – umělců nebo aristokratických.

Slavné pragovky rozšířily sbírky v Národním technickém muzeu

Národní technické muzeum vzdává novou výstavou hold jejich celoživotnímu sběrateli Emilu Příhodovi, z jehož rozsáhlé kolekce automobily pocházejí. V Dopravní hale jich mohou návštěvníci nově obdivovat osm, celkem však muzeum nově získalo 15 automobilů značky Praga, které tvoří páteří část této jedinečné sbírky.

Nyní je tedy v NTM možno obdivovat proslulou elegantní Pragu Piccolo, luxusní Pragu Grand, vůz Mignon přestavěný na pohřební vůz i nejdražší Pragu Golden. Národní technické muzeum díky uvolněným prostředkům z Ministerstva kultury do své stávající sbírky vozidel Praga dokoupilo ty typy pragovek, které dosud nemělo, takže jsou zde k vidění například i sanitní vůz či pivovarnický nákladní vůz značky Praga. Vystaven je i zapůjčený první vůz Příhody sbírky Praga Aero, díky němuž začala unikátní sbírka vznikat. Emil Příhoda, dnes zvaný Pan Praga, pak během dalších let dokázal vytvořit nejen rozsáhlou kolekci těchto ceněných veteránů, ale i vzácné technické dokumentace k nim a dalších produktů značky Praga a příslušenství, které k pragovkám patřilo. Jeho sbírka více než sedmdesáti vozů měla zázemí v muzeu ve Zbuzanech u Prahy. V posledních několika letech ji však provázely peripetie nuceného stěhování a také předčasná úmrtí předpokládaného dědice, a tím i rozdělení sbírky do různých institucí. Žádoucí by podle muzejních odborníků bylo její opětovné scelení v budoucnu a zachování tohoto kulturního dědictví.

Automobilka Praga (původně Pražská továrna na automobily) patřila k rodinnému stříbru předválečného Československa. Malé továrny v Libni, založené už v dobách C. K. Rakousko-uherského mocnářství (1907), se po vzniku nové republiky začalo výborně dařit. Měla velmi schopné vedení, konstruktéry i obchodní strategii a těžila z technického umu lidí z pražského průmyslového předměstí. Díky rychlému rozvoji Československa a zvyšování životní úrovně stále stoupala poptávka po osobních automobilech, které by odpovídaly požadavkům různých vrstev společnosti, ale i po autokarech či nákladních automobilech a jiných užitkových vozidlech. V druhé polovině dvacátých let Praga svými vozy předčila veškerou domácí, ale i zahraniční konkurenci. Automobilka Praga byla vlajkovou lodí prvorepublikového automobilového průmyslu.

Pokud by návštěva nové expozice Pragovek v Národním technickém muzeu vyvolala další zájem o příběh značky Praga, pak je tu i román Miloše Urbana Praga Piccolo. Je sice fiktivním příběhem a jeho hrdiny jsou smyšlené postavy, ale je založen na přesných faktech a dobových souvislos-

tech. Strhující vyprávění nás přeneso přímo do centra dění v libeňském závodě Praga a zároveň do dětských let hlavního hrdiny během 1. světové války do „zlatých dvacátých“ minulého století i za ně. Do tehdejší Libně, Vysočan, Karlína či na Barrandovské terasy – a nejen to. S vyprávěčem – nyní již úspěšným konstruktérem, synem jednoho z majitelů firmy, prožijeme i slavný automobilový závod Zbraslav-Jíloviště, splujeme divoké Svatojánské proudy, v pragovce Piccolo projedeme celým Československem – až do válečného Londýna, kde příběh, v jehož centru stojí fenomén značky Praga, končí. Můžete to ale udělat i naopak. Nejprve přečíst knihu a pak se jít na všechny ty Pragovky podívat do muzea.

Národní technické muzeum – výstava potrvá do 1. března 2026

Martina Fialková

PLACENÁ INZERCE

KODL GALERIE

JAK SE VÁM LÍBÍM?

VÝSTAVA JOSEFA LIESLERA

24.6.–22.8.

www.galeriekodl.cz

Tel. +420 602 117 440, Národní 7, Praha 1

Lentiamo

50% SLEVA

NA SLUNEČNÍ DIOPTRICKÁ SKLA

Akce platí v optice Lentiamo a je časově omezená. Sleva se vztahuje na brýlové čočky Essilor při nákupu kompletních brýlí.

Optika Lentiamo
Křemencova 176/6,
110 00 Praha 1

Otevírací doba: Po - Pá: 10 - 18
+420 608 302 409
kremencova@lentiamo.cz

Lyžák, který všechno změnil

www.radioteka.cz

Cestovní horečka

Někteří lidé mají intenzivní letní cestovní horečku.

Jsou dokonce tací, kteří při pohledu na zájezd „last minute“ upadnou do stavu, který by se dal popsat jako přepálená touha po odpočinku. Prostě musí pryč, i kdyby na chleba nebylo.

Jiní zase mají horečku z hromadného cestování a nutně potřebují cestovat jen na vlastní pěst.

Je léto, tak jedeme.

Ale občas se stane, že někde mezi výběrem opalovacího krému a hledáním pasu si člověk uvědomí, že... už vlastně vůbec nechce nikam jet.

Chce jen klid. Vypnout. Nemuset. A ideálně nikomu nic nevyštělťovat.

A tehdy nastupuje dovolená v hlavě.

Nepotřebujete žádné letenky.

Nepotřebujete nový kufř.

Nepotřebujete dokonce ani nové plavky. Stačí zavřít oči. Vypnout.

A uvařit si kávu, které stihnete vypít teple. Žádné připojení na hotelovou wifi.

Jen připojení k sobě samotnému. Je to sice trochu retro. Ale funguje to.

Dovolená v hlavě je úplně nenápadná. Ale je jen vaše. Nijak se s ní nechlubíte, nevysvětlujete. Nikdo vám také nechví, chcete být sami.

Nepotřebujete památky, protože si vzpomenete na babiččin dvorek a na z dětství už zapomenutou vůni malin. Tím zároveň znovu objevíte, jak voní ty opravdové prázdniny.

I jak byla svěží dovolená, když jste ji ještě neměli podle hotelových hvězdiček či sdílení na sociálních sítích, ale podle toho, kolikrát jste si namočili nohy v potoce.

Jistě, moře je moře. Pláž a slunce jsou většinou naprostá pohoda a relax.

Číšník, který vám donese snídaní až k plážovému lehátku, to je skvělý letní bonus.

Ale všechno je někdy jen na oko. Nebo se časem omrzí.

To hlavní se stejně vždycky odehrává jinde. Ve vaší hlavě, v jedinečné, ryze osobní představě o dovolené.

Tam, kde najednou není hluk, ani plán, ani výkon. Jen vy, čas a prostor.

Takže pokud letos nikam nejedete, nevadí. Možná právě vy si užijete nejdelší a neklidnější dovolenou.

Tu, která se nedá vyfotit. Jen prožít. Tam, kde hlava tichne a srdce se rozpovídá.

A pokud přece jen pojedete, vezměte si se sebou trochu téhle vnitřní verze.

Protože nejhezčí výlet je ten, kde je vám dobře ve vlastních představách.

JN

PŘIPOMEŇME SI V ČERVENCI/SRPNU

- 1. 7. 1895 slavnostně otevřena Ústřední jatka hl. m. Prahy (nynější budova Holešovické tržnice) – 130 let
- 5. 7. 1880 * Jan Evangelista Kubelík, houslista a skladatel († 5. 12. 1940) – 145 let
- 7. 7. 1655 * Kryštof Dientzenhofer, barokní stavitel a architekt, činný v Čechách, otec Kiliána Ignáce Dientzenhofera († 20. 6. 1722) – 370 let
- 14. 7. 1910 * Helena Šmahelová, spisovatelka a autorka rozhlasových her († 5. 11. 1997) – 115 let
- 1. 8. 1555 * Edward Kelly, anglický alchymista, který působil na dvoře císaře Rudolfa II. a je známý svými magickými investigacemi († mezi 1594 a 1597) – 470 let
- 5. 8. 1845 † Magdalena Dobromila Rettigová, česká buditelka a spisovatelka, autorka kuchařek, básní a divadelních her (* 31. 1. 1785) – 180 let
- 8. 8. 1900 † Emil Škoda, technik, průmyslník a velkopodnikatel, zakladatel strojírenské továrny Škoda v Plzni (* 19. 11. 1839) – 125 let
- 15. 8. 1695 v den svátku Panny Marie se poprvé rozezněla barokní zvonkohra Lorety v Praze – 330 let
- 24. 8. 1885 * Václav Špála, akademický malíř, grafik a ilustrátor († 13. 5. 1946) – 135 let
- 26. 8. 1865 zahájena pravidelná paroplavba v Praze na Vltavě s kolesovým parníkem Praha – 160 let

Vojtěch Haluza – o Umělecké zahradě

Kouzelná zahrada v údolí pod Vyšehradem oslavila 100 let už loni. V roce 1924 zde totiž známý sochař a štukatér Karel Novák, žák J. V. Myslbeka, na velkém pozemku za tratí zprovoznil své sochařské ateliéry. Okolí upravil do přívětivé zahrady, v níž bylo možné vystavovat sochařské studie i hotová díla.

Ateliéry využívali i další slavní sochaři, vzniklo zde místo setkávání nejen se sochami, ale také s umělci své doby. Genius loci zahrady plné uměleckých děl musel působit na každého, i když pak po válce přešla pod Krátký film a místo soch v ateliéru začaly vznikat slavné české animované filmy. V běhu dějin však zahradu i ateliéry zejména kvůli výstavbě Nuselského mostu postihl zmar. Kouzlo i posláni místa se našťásti v devadesátých letech rozhodl obnovit stavitel Vojtěch Haluza. Dnes, díky jeho nezměrnému nadšení pro věc, povstala Umělecká zahrada z ruin a vítá své hosty. Ptám se, jakým kouzlem se to stalo.

Kdy a jak jste vlastně zahradu objevil?

Moje firma pracovala na rekonstrukci Divadla na Fidlovačce a hledali jsme prostor, kde parkovat nákladní auta. A tehdejší ředitel Fidlovačky Tomáš Töpfer o tomto rozbořeném areálu věděl. Nakonec sice auta parkovala jinde, ale mě to místo začalo zajímat. Poničenou zahradu začátkem 90. let restituovali potomci Karla Nováka. Bylo jich šest, ale neměli možnosti ani sílu ji obnovit. Kromě jediné paní Zuzany Novákové, která zdědila umělecké citění a tvůrčí schopnosti po otci, chtěli všichni zahradu prodat. Po nějakém váhání se rozhodla i paní Zuzana, za což jsem jí nesmírně vděčný. Její dcera Ludmila s námi potom na té obnově dlouhá léta spolupracovala. Nosila mi staré rodinné fotografie, sošky a modely z dílny K. Nováka, radila a pamatovala si, co kde a jak tady bylo. A my jsme to po kouskách hledali, vykopávali ze země a opravovali.

Na fotkách vidím, že to byla doslova archeologie, zahrada vypadala jako antické ruiny. Jak je možné, že vše bylo tak rozbité?

Při stavbě Nuselského mostu tady potřebovali různé skladovací a manipulační plochy, takže zkrátka přijel buldozer a srovnal zbytky kamenické práce i sochařské výzdoby, která nebyla už dříve odvezena, se zemí a zasypal je. My jsme je pak postupně a opatrně pod dohledem potomků Karla Nováka a také jeho kolegy Eduarda Kudrny, a hlavně paní Ludmily, která sem za tatíčkem chodila od malička, odkrývali. Oni mi přesně ukazovali: tady kopej a vykopeš tuto zřdku, tady zase schodiště. Bohužel od zahrady neexistovaly žádné výkresy či plány. Rekonstruovali jsme to vlastně jen podle jejich vzpomínek a fotek. (Vytahuje další fotografie a ukazuje, jak se pak z rozbitých kusů stala znovu krásná socha či kašna.) Doslova práce archeologa.

Na celkovou obnovu zahrady jste potřeboval jistě i další odborníky?

Měl jsem štěstí, že jsem se znal s docentem Koučou, zahradním architektem. Když tehdy přišel do těch ruin, tak už to

„viděl“ takhle hotové, jak to vidíte dnes. To je podobné jako s umělci. Někdou zkrátka má tu úžasnou představivost – sochař, který najde ten správný kus kamene a už v něm vidí tu sochu, skladatel, kterému zní v hlavě ještě nezapsaná skladba, tak on viděl tu budoucí zahradu. Viděl cestu, po které jste sem přišla, a která tam tehdy nebyla, viděl ten svah, dnes osázený květinami. Spolupracoval s tehdy začínajícími akademickými sochaři Jaroslavem Urbánkem a Jaroslavem Jelínkem. Zejména Jelínkovo nesmírné nasazení, včetně jeho kolegů restaurátorů, pomohlo zahradu znovu oživit.

Nebylo to pak Novákovým potomkům líto, že zahradu prodali?

Nikdy. Paní Zuzana mi ještě postupně, už jako staříčka, nanosila v sitovce všechny sochařské modely, které měla doma. Při každé návštěvě něco donesla – tady to vidíte (ukazuje kolem ve své kanceláři obnoveného ateliéru).

To všechno vám muselo zabrat řadu let – je tu vidět obří kus práce mnoha šikovných lidí a taky velké investice.

To ano, měl jsem štěstí, že moje stavební firma měla tehdy dobré zakázky v Německu, a tak jsem mohl financovat tento svůj sen tady pod Vyšehradem. Chtěl bych sem navrátit to povědomí o sochařském mistrovství, o nadšení, se kterým se tu tehdy pracovalo nejen na sochách, ale i v období, kdy tu po válce vznikaly ty slavné animované filmy. Tehdy se zdejším ateliéru mezi filmaři říkalo „Čiklovka“ podle názvu ulice.

Za obnovením ateliérem jste ještě vytvořil jakousi venkovní pamětní síň na tu prvorepublikovou sochařskou minulost.

Ano, máme tady dobové fotografie sochařů, kteří sem do sochařského závodu ke Karlu Novákovi chodili pracovat na zvěšování svých návrhů. Měl tady totiž tzv. pantograf, pomůcku, kterou využívali právě pro tento účel, kdy podle malého modelu potřebovali vytvořit v přesných poměrech velkou sochu. A to dělala parta sochařů u Nováka zaměstnaných, kteří tuto speciální práci ovládali. Do své skutečné velikosti tu byl podle modelu zvětšen i slavný Myslbekův Mácha (stojí na Petříně), vznikali tu mnozí Masarykové pro česká náměstí, dokonce i velká socha Milana Rastislava Štefánika dle návrhu Bohumila Kafky, autora Žižkova pomníku na Vítkově.

Kromě samotného profesora Myslbeka, jehož byl Karel Novák studentem, sem chodili své práce zvěšovat i Ladislav Šaloun, Albín Poláček, Jan Štursa, Josef Mařatka a mnozí další. A tady tu práci pro ně prováděli ti dnes zapomenutí sochaři, pracovali tu na zakázkách i štukatéri nebo modeléri a medailiéři. Jejich jména najdete na našem webu, pro-

tože myslím, že se jim patří aspoň takto poděkovat za to, jak tehdy nadšeně tvořili pro republiku. Nové Československo potřebovalo nové pomníky na všechna zabalit. Na to máme dva stálé restaurátory. **Není Umělecká zahrada tak trochu utajeným místem? Myslím, že o ní mnoho lidí ještě neví, a to byste asi rád změnil?**

Určitě. Pomohl nám paradoxně už v roce 2020 covid. To hlavní bylo hotové a my jsme se zapojili do Open House, protože jsme měli výhodu otevřeného prostoru. Ateliér byl ale ještě rozbitý, nebyla střeška nad hlavou a chodilo se tu v teniskách. Ale pak jsem řekl: budeme tady mít galerii výtavovat. Projekt zpracoval pan architekt Sakař, a dnes v ateliéru sedíme. Slouží jako výstavní prostor s možností menších koncertů, máme tu i pěkné křídlo. Pak vznikl i nádherný projekt na další modernizaci zahrady díky paní architektce Vogelové, takže dnes se dělí na tři části: historickou, uměleckou a botanickou. Zveme sem studenty z gymnázia Botič, okolní školy i školky, děti se tu setkávají s uměním a můžou tu samy tvořit. Pro veřejnost jsme otevřeni ve středu a v sobotu, mohou se tu ale dělat různé akce spojené i s výstavami či hudbou. Je to prostor, který každého osloví.

Ustavil jste k tomu také Uměleckou radu a nadaci. Co tedy plánujete v blízké době ještě vylepšit a co se tu chystá?

Možná tu ještě uděláme lepší kavárnu, zatím je spíš taková příležitostná. Ale už na září plánujeme krásnou akci: Besedu s pravnučkou sochaře Myslbeka, paní Miladou Myslbekovou, která sem přinese ukázat panely výstav o něm. A to vše doplní krásná hudba Myslbekovy doby, v podání houslisty Jaroslava Šonského a klavíristky Anety Majerové. Zveme všechny čtenáře už dnes na 18. září.

Ustavil jste k tomu také Uměleckou radu a nadaci. Co tedy plánujete v blízké době ještě vylepšit a co se tu chystá?

Možná tu ještě uděláme lepší kavárnu, zatím je spíš taková příležitostná. Ale už na září plánujeme krásnou akci: Besedu s pravnučkou sochaře Myslbeka, paní Miladou Myslbekovou, která sem přinese ukázat panely výstav o něm. A to vše doplní krásná hudba Myslbekovy doby, v podání houslisty Jaroslava Šonského a klavíristky Anety Majerové. Zveme všechny čtenáře už dnes na 18. září.

Ustavil jste k tomu také Uměleckou radu a nadaci. Co tedy plánujete v blízké době ještě vylepšit a co se tu chystá?

Možná tu ještě uděláme lepší kavárnu, zatím je spíš taková příležitostná. Ale už na září plánujeme krásnou akci: Besedu s pravnučkou sochaře Myslbeka, paní Miladou Myslbekovou, která sem přinese ukázat panely výstav o něm. A to vše doplní krásná hudba Myslbekovy doby, v podání houslisty Jaroslava Šonského a klavíristky Anety Majerové. Zveme všechny čtenáře už dnes na 18. září.

text i foto Martina Fialková

Program kulturních akcí ve Werichově vile

WE
RICH
OVA
VILA

22. 7. **Orchestr Ježkovy stopy** 19.00
Zahradní koncert k výročí 120 let od narození Jana Wericha a Jiřího Voskovce

28. 7. **Tmavomodrý ježek ... Chvilí, ještě malou chvíli...** 20.00
Tragikomická divadelně-taneční revue o neobyčejném životě Jaroslava Ježka

29. 7. **Šimon Bilina – V srdci života** 20.00
Koncert s hosty napříč hudebními žánry

30. 7. **Já Plisecká** 20.00
Komorní divadelní představení o primabaleríně Maje Plisecké

31. 7. **Reynek_Renaud – Snění z Petrkova** 20.00
Poetická divadelní inscenace ze života básníka Bohuslava Reynka a básničky Suzanne Renaud

6. 8. **Jiří Dědeček** 19.00
Koncert a autorské čtení jedinečného písničkáře a básníka

7. 8. **Komentovaná prohlídka Werichovy vily** 17.00
Prohlídka vily s lektorem

12., 27. 8. **Tmavomodrý ježek ... Chvilí, ještě malou chvíli...** 19.30
Tragikomická divadelně-taneční revue o neobyčejném životě Jaroslava Ježka

28. 8. **Open air slam** 19.00
Celovečerní slam poetry exhibice s hvězdami tuzemské scény

Werichova vila,
U Sovových mlýnů 501/7, Praha 1
www.werichovavila.cz

Akce Pražské vlastivědy a Zažij Prahu

vlastiveda@prague.eu
prague.eu/pragensia

Poznejte pražská zákoutí s vycházkami Pražské vlastivědy. Čekají na vás prohlídky interiérů, venkovní vycházky i akce pro děti.

ČERVENEC

- 9. Obdivuhodný stavitel Santini 18.00
- 13. Zámek Troja: Barokní perla na břehu Vltavy 10.00
- 20. Ztracená Vltava: Cesta Svatojánských proudů 14.00
- 24. Karlín s návštěvou střepní terasy Rezidence EXPO 16.00

SRPEN

- 12. Chvalský zámek a Horní Počernice 16.00
- 20. Hurá na ovoce s Vojtou Ptáčkem – druhá část 16.00

Program všech akcí naleznete na webu prague.eu/pragensia.

Likvidace skladu aneb kašmírový svetr za pár korun

Možná jste i vy na internetu narazili na smutný příběh o obchodu s luxusním zbožím, který musí český provozovatel s českým příjmením se slzou v oku zavřít. Ale protože mu e-shop dlouhé roky přinášel radost, chce udělat radost i těm, kteří využijí likvidačních slev.

A tak nabízí třeba kašmírové, angorské a jiné prémiové vlněné materiály s několika tisíčovými slevami. Nebo zlaté šperky. Nebo ručně dělané kožené výrobky. Zdá se vám to lákavé? Blahopřejí, právě jste, s velkou pravděpodobností, skočili na lep nějakému anonymnímu internetovému obchodu.

Háček se totiž skrývá jinde než na úvodní stránce. Pryč jsou totiž časy, kdy bylo možné nedůvěryhodné e-shopy snadno odhalit podle gramatických chyb nebo po-

dezřelé domény. Chce se až napsat „bohužel“, dnešní podvodníci jsou mnohem sofistikovanější, umí vzbudit důvěru skvělou češtinou i doménovou koncovkou .cz a nalákat spotřebitele na výhodné nabídky.

Čemu je tedy dobré věnovat pozornost? Kontaktům – tam by měly být uvedeny informace jako je obchodní název, adresa sídla nebo provozovny a samozřejmě také IČO, když už jde o zboží z České republiky určené pro Českou republiku. Pokud tyto informace na stránce nenaleznete, buďte opatrní. Jinak je možné, že vás ta čeština zavede až na druhý konec světa. A odtud bývají reklamace a vrácení zboží docela složité.

Kontaktovat můžete i poradenskou linku časopisu dTest – tel.: 299 149 009

Výlety českou krajinou Na Zvolskou homoli

Přicházející léto a teplé dny přímo vybízejí k výletům do přírody a objevování nových míst. Aplikace EPU proto přináší další tip na krásnou, ale méně známou trasu nedaleko Prahy, kde si můžete odpočinout od ruchu velkoměsta a užít si klidnou přírodu.

Tentokrát se vydáte na Zvolskou homoli – jednu z přírodovědně nejčistějších lokalit vltavského údolí. Nenáročný okružní výlet začíná i končí na vlakové zastávce ve Vraném nad Vltavou, kam se z Prahy pohodlně dostanete přímými spoji. Ve Vraném můžete vidět například barokní kostel sv. Jiří, ale především už na první pohled zaujmou okolní skalní svahy nad řekou, kam povedou vaše další kroky.

Trasa vás zavede přímo do přírodní rezervace Zvolská homole, která chrání rozmanitou mozaiku biotopů – dubohabrové lesy, vřesoviště, zarůstající pastviny i stepní stráně s výchozy skal. Pokud budete mít štěstí, můžete zde vidět i kriticky ohroženou ještěrku zelenou – náš největší druh ještěrky, který dorůstá až 40 cm. Samci v době páření spolu tvrdě soupeří, a když hrozí nebezpečí, dokážou odmlít vlastní ocas, aby odvedli pozornost predátora. Ještěrka zelená žije pouze v teplejších oblastech Čech a jižní Moravy, a je velmi citlivá na změny prostředí – právě proto je ochrana jejích stanovišť velmi důležitá.

Většinu trasy vás bude provázet naučná stezka se čtrnácti informačními zastávkami, které přibližují nejen přírodní zajímavosti, ale i aktuální hrozby pro místní

Ještěrka zelená

ekosystém. Jednou z nich je invazní trnovník akát – nepůvodní dřevina pocházející ze Severní Ameriky, která se u nás začala šířit na přelomu 19. a 20. století. Akát obhacuje půdu o dusík, čímž narušuje rovnováhu křehkých společenstev. Vytlačuje vzácné sucho milné rostliny a s nimi mizí i živočichové, kteří jsou na jejich výskyt vázaní. Zbavit se akátu přitom není snadné – jeho výmladky opakovaně obrůstají i po vykácení.

I přes ohrožení touto invazní dřevinou je Zvolská homole výjimečným místem, kde se divoká příroda nachází jen kousek za městem a určitě stojí za návštěvu. Další tipy na výlety najdete v aplikaci EPU, která vás zavede na krásnou, ale méně známá místa s přírodní i historickou hodnotou a podporuje šetrnou formu turistiky s ohledem na přírodu.

text i foto Marek Mejstřík

Pražská Kampa opět ožije – Přichází jubilejní 20. ročník Tradičních keramických trhů

Kampa se o víkend 6. – 7. září 2025 promění už po dvacáté v pulzující centrum umění, řemesla a inspirace.

Tradiční keramické trhy nabídnou originální tvorbu nejlepších českých keramiček a keramiků – od hrnků přes mísy až po umělecké objekty. Návštěvníci se mohou těšit na bohatý doprovodný program pro děti i dospělé: vystoupí Václav Strasser, Ústav úžasu, Geisslers Hofcomediani, Holektiv, Kotátko zkázy, Pruhované panenky, The Brownies a další. Chybět nebudou ani studenti HAMU, orchestr VOCAPI či Milan Migel Horvát & Manusha. K výjimečné atmosféře přispějí i občerstvení z dílny sociálního podniku Café Therapy. Vstup je zdarma.

Akci pořádá nezisková organizace SANANIM, která už 35 let pomáhá lidem se závislostí. Koupí hrnečku ve stánku SANANIM podpoříte ty, kdo hledají cestu zpátky.

Místo pro váš inzerát v Listech Prahy 1

ŘÁDKOVÁ INZERCE

tel.: 257 533 280 | listyprahy1@jalna.cz

■ **SÍDLO PRO S. R. O., OSVĚ V PRAZE**
od 149 Kč/měsíc, tel.: 728 991 247
www.SidloproFirmuPraha.cz

A nic nás nerozdělí

Nemusíte být znalcem výtvarného umění. Stačí, jste-li jen trochu zvědavým návštěvníkem, aby vás aktuální výstava v Kunsthalle na Klárově okamžitě oslovila. Úplně první společná retrospektiva Anny-Evy Bergman a Hanse Hartunga, významného páru abstraktního umění, zaujme v mnoha ohledech, a toto je jen pokus o jejich pojmenování.

Životní příběh: Tím vše začíná. Pár výtvarníků, jejichž jména nám dosud nic nemusela říkat, má skutečně pozoruhodné osudy. Jsou dané původem i dobou. Anna-Eva Bergman (1909–1987), norskoošvédského původu, se v roce 1929 ze severu přesunula do Paříže, kde studovala na akademii kubistického malíře Andrého Lhota. Zde potkala malíře a grafika Hanse Hartunga (1904–1989), narozeného v německém Lipsku, žijícího ve Francii a provdala se za něj. Vzájemný vztah po celý další život ovlivňoval dílo obou umělců. V roce 1931 byli manželé v Praze, pobyt zde v nich zanechal svůj otisk. Žili a tvořili na Menorce a ve Francii. Do Hartungova života zasáhla válka a zranění z bojů proti nacistům v cizinecké legii. Prožili i 15 let jeden bez druhého, ale pak se znovu setkali a podruhé vzali. V Antibes si společně navrhli dům a ateliéry, kde pracovali každý ve svém.

Dnes tu sídlí jejich nadace. Umělecká činnost manželů se neustále vzájemně prolétala a propojovala, a i během onoho intermezda, kdy Bergman od manžela na čas odešla a žila v jižním Norsku, bylo jeho dílo tímto odchodem ovlivněné. Vzájemná inspirace trvala až do konce jejich životů, stejně jako respekt každého z partnerů k tomu druhému a jeho tvorbě. Pražská výstava je zadostiučněním zejména pro odkaz Anny-Evy Bergman, dosud spíše zastíněný slávou jejího manžela.

On maluje ji, ona fotí jeho – a naopak: Hans a Anna-Eva se celý život vzájemně objevovali. A to i tím, že se navzájem portrétovali, zachycovali v nejrůznějších okamžicích a etapách jejich soužití. Sledujeme tu dlouhou sérii vybraných snímků, kreseb i maleb různými styly a technikami jich obou. Je z nich patrný posun v čase, ale i vzájemná láska, hravost i úcta jednoho k druhému. Zejména Hans fotí všechno a všude, je „archivářem“ života. Oba pak spolu fotí kameny – a vznikají úchvatné snímky, u některých nevíme, kdo z nich dvou je autorem.

Anna-Eva Bergman a Hans Hartung

Nekonečný umělecký dialog: Zároveň ale autonomie obou umělců, z nichž každý si jde svou cestou. Oba dva milují přírodní živly, jsou fascinováni vesmírem (snad nejpůsobivější sekce výstavy) či hudbou. To vše se v jejich pracích objevuje, ale u každého zcela jinak. Bergmann maluje akvarely, prosvětlené kompozice, pracuje se zlatou fólií, již zdůrazňuje sílu živlů – ohně či slunce, inspirované archetypy skandinávské přírody – kameny, stromy, mořem. Hartungovo dílo je výrazně odlišné, vyniká svou spontánností, a až gestickou malbou. Je řazen k předním představitelům informelu, rád také experimentuje s novými médii, rychleschnoucími akrylovými a vinylovými barvami a technikami škrábání a sprejování. Tvorbu Hanse Hartunga lze možná shrnout do jednoho slova, a tím je odvahy.

Hledání pravdy: Co dílo obou umělců spojuje, jsou základní otázky, na které oba společně hledají odpovědi. Kdo jsme? Kam a proč jdeme? Kde je pravda, co je člověk, jaký mají význam živly, příroda, hudba, vesmír? Ne, že by tyto otázky jiní nekladli, ale v případě dvojice Bergman – Hartung je to pro oba doslova hnačí síla, která se silně přenáší na návštěvníka výstavy.

Výstava byla připravena přímo pro Prahu a prostředí Kunsthalle, kde bude k vidění do 13. října 2025.

Martina Fialková

Léto hereckých osobností nabídne divákům Švédský stůl

Letošní 22. ročník Metropolitního léta hereckých osobností se koná až do 31. srpna 2025 v Praze na Letní scéně Vyšehrad a do poloviny července také na Letní scéně Výstaviště Holešovice.

Mimo metropoli pak venkovní scény divadla Studio DVA najdete i na Tvrtí Divce u Loua ve Vítězně u Dvora Králové nad Labem. Druhé nejnavštěvovanější divadlo v republice slibuje na 150 představení včetně lahodné novinky.

V rámci oblíbené divadelní přehlídky uvidíte tento rok poprvé pod širým nebem bláznivou komedii Davida Drábka s názvem *Švédský stůl*. V hlavních rolích neoladatelých pokrmů na rautu se představí Sabina Remundová, Kryštof Hádek, Petr Pěknica a další. Kromě této divadelní jednobuky jsou připraveny i nedávne novinky *Amatéri* s Václavem Neuzilem, *Smiley* s Danielem Bambasem a Jiřím Böhmem, *Noční spoje* s Karlem Rodenem, *Podzimní expres* s Evou Holubovou a *Jak je důležité mít Filipa* se Zuzanou Mauréry. Chybět však nebudou ani úspěšné činoherní tituly z minulých let jako *Chlapi sobě*, *Lovci bobrů*, *Bez roucha*, *Brouk v hlavě* či *Vše o mužích*.

Do romantického prostředí Vyšehradu se vrátí také loňský hit s živou hudbou

– *Judy*, ve kterém jako Judy Garland exeluje Monika Absolonová. Na své si v rámci prázdnin přijdou rovněž hudební fanoušci, pro které je připraveno pět exkluzivních koncertů na letních scénách. Zappívají, jako již tradičně, např. Dan Bárta nebo Szidi Tobias.

Během července a srpna můžete zavítat rovněž do kamenného divadla Studio DVA na Václavském náměstí, kde se odehrávají mimo jiné reprízy one man show *Žáby* s Ivanem Trojanem a představení plného kouzel *Saxana* se speciálním hostem Petrou Černockou.

Kompletní program letního hraní najdete na www.studiodva.cz

Ke kořenům barokního tance s Helenou Kazárovou

Barokním tanečním formám, ať už v podobě dvorských tanců nebo dobově poučených inscenací, se u nás věnuje jen hrstka odborníků. Průkopnickou osobností v této oblasti je prof. Helena Kazárová, Ph.D., která se jí zabývá přes dvacet let na poli taneční vědy i v jevištní praxi.

Její tvorba je mimo jiné spjatá s orchestrem Musica Florea. Společně přivedli k životu mnoho tanečních titulů, které byly po staletí pozapomenuty. Letos se spolu se svou profesní následovnicí MgA. Veronikou Rehbergerovou vydaly cestou autorského ztvárnění tanečních suit Johanna Sebastiana Bacha. Rozdíl v inscenačních postupech může i laickému divákovi odhalit, jak náročné je vdechnout historii život.

„Práce tanečního historika a inscenátora je rozdílná, ačkoliv má stejný předmět zájmu. Jako inscenátor se nesnažím minulost imitovat – je to i prakticky nemožné – ale následovat, tedy řídit se stejnými principy jako někdejší tvůrci. V případě, že pracuji na inscenaci, která má svůj historický předobraz, je základem archivní průzkum,“ vysvětluje prolínání vědecké a autorské metody.

„Je nutné vyjít z toho, co víme o inscenační praxi daného období i o inspiračních zdrojích, které měli tehdejší tvůrci, snažit se pochopit prostředí, ve kterém tvořili a ze kterého vycházeli. Zkoumám dobové zdroje: partitury, synopse či libreta, ikonografii, texty, které o díle informují. Premiéra vzniká v tzv. historicky poučeném stylu – vychází z dobových zvyklostí, doslova se učíme od svých předchůdců. Nejde však o nápodobu, protože nás dělí staletí, tvoříme nová díla.“

Jak je to v případě autorské tvorby, kdy žádná původní inscenace neexistuje? „K poznání podoby tanců nám slouží dobové manuály, kde jsou v ideálním případě zapsány v Beauchamp-Feuilletově notaci. Jak dvorské tance, tak historii

Johann Sebastian Bach v r. 1748 na portrétu Eliase Gottloba Haussmanna

barokního baletu jsem popsala v publikacích, ze kterých mohou čerpat také další zájemci. Při tvorbě vycházím z historicky zaznamenané formy, ale pro konkrétní pohybové vyjádření nacházím samozřejmě inspiraci v hudbě. Tanec musí být ve shodě s jejím vnitřním bohatstvím,“ vysvětluje profesorka Kazárová.

„V případě Bachových suit jsme s kolegyní Veronikou našly jednotící téma v manuálu lipského baletního mistra Samuela Rudolfa Behra Die Kunst wohl zu tanzen – jsou to čtyři roční období. Každá ze čtyř suit, které jsme si rozdělili po dvou, odpovídá jednomu.“

Tak ožívají taneční formy minulosti, letos jako roztančený koncert J. S. Bacha: Bach Dansant. V premiéře 21. července na scéně Florea Theatrum na nádvoří Lichtenštejnského paláce na Malé Straně.

LK

DIVADLO V CELETNÉ

Celetná 17, Praha 1, www.divadlovceletne.cz, 222 326 843, 608 327 107, rezervace@divadlovceletne.cz

ČERVENEC

Kašpar / VINAŘSTVÍ STÁVEK - NĚMČÍČKY	
11. Slovácko sa nesudí + Lašár	20.30
Kašpar / FARA POPOVIČKY	
16. – 17. Slovácko sa nesudí	21.00
Kašpar / ZÁMEK OLEŠNÁ	
18. – 20. Romeo a Julie	21.30
Kašpar / TVRZ TICHÁ	
21. – 23. Romeo a Julie	21.30
Kašpar / ZÁMEK VIMPERK	
25. – 26. Romeo a Julie	21.30
Kašpar / PARK RADONICE U PRAHY	
28. Audience + Vernisáž	21.00
29. – 31. Rozmarné léto	20.45

SRPEN

KAŠPAR	
25. The increased difficulty of concentration	19.30
26. The increased difficulty of concentration	19.30
27. The increased difficulty of concentration	19.30
28. The increased difficulty of concentration	19.30
Kašpar / PARK RADONICE U PRAHY	
1. – 2. Rozmarné léto – bonus	21.00
2. O polibném drakovi	17.00
KAŠPAR NA KAŠPERKU	
5. – 7. Král Lear	20.45
8. – 10. Mrzák inishmaanský	20.45
Kašpar / ZÁMEK LYSICE	
12. – 14. Král Lear	20.30
15. – 17. Romeo a Julie	21.00
Kašpar / HRAD POŘEŠÍN	
19. – 22. Macbeth	20.45
23. Slovácko sa nesudí + Lašár	20.30
Kašpar / HOUSŮV MLÝN TÁBOR	
29. – 30. Romeo a Julie	20.00
31. Macbeth	20.30

KOMORNÍ KINO

Evald.

Národní třída 28, Praha 1
221 105 225. Pokladna
otevřívá vždy 1 hodinu
před začátkem prvního
představení. www.evald.cz

1. BIO SENIOR Tichá pošta	15.00
1. EOS: Úsvit impresionismu – Paříž 1874	17.30
1. Fénické spiknutí	19.30
2. BIO SENIOR Moudrost štěstí	15.00
2. The Surfer	17.00
2. 28 let poté	19.30
3. BIO SENIOR Moře na dvoře	15.00
3. Jak cvičit draka	17.30
3. Cizí jazyk	20.00
4. BIO SENIORMission: Impossible – Poslední zúčtování	15.00
4. AKCE MONACO	18.30
4. F1	20.00
5. High School Heist	15.00
5. Moudrost štěstí	17.30
5. 28 let poté	20.00
6. EOS: Úsvit impresionismu – Paříž 1874	15.00
6. Operace Black bag	17.00
6. Kapelo, hraj	19.00
7. BIO SENIOR Maria	15.00
7. Tichá pošta	17.30
7. Bob Dylan: Úplně neznámý	19.30
8. BIO SENIOR Konkáve	15.00
8. Boys Go to Jupiter	17.30
8. Fénické spiknutí	19.30
9. BIO SENIOR Dům „Slovo“. Nedopsaný román	15.00
9. Záblesky naděje	17.30
9. F1	20.00

Další program na: www.evald.cz

STUDIO CITADELA BOHNICKÁ DIVADELNÍ SPOLEČNOST

Klimentská 16, Praha 1,
studio a cafégalérie: 606 680 416, 602 463 664,
produkcje@studiocitadela.cz,
FB | IG | X @studiocitadela, www.studiocitadela.cz

STUDIO CITADELA
2.–3. 8. Vědomé jednání – improvizace 10.00–18.00
Letní dvouhodinný seminář vede T. Pospišil.

STUDIO CITADELA DĚTEM:
Příměstské tábory pro holky a kluky 7–14 let
ve studiu v Petřské čtvrti. Lektorují profesionální
tvůrci se zkušeností s dětmi. Malé skupinky do 12 dětí.
Výrazné slevy pro děti žijící „na jedniče“!
On-line přihlášky www.krouzkyataborcy.cz
a www.studiocitadela.cz.

Za podporu děkujeme MČ Praha 1.
7.–11. 7. Fellini, Nykvist a tak 8.30–17.00
21.–25. 7. Fellini, Nykvist a tak 8.30–17.00
Filmové kempy vede dokumentarista M. Dušák.
18.–22. 8. Divadlo & tanec 8.30–16.30
Divadelně dramatický tábor lektorují
režisérka I. Hessová a tanečnice A. Hessová.

PRAVIDELNÉ KURZY A DÍLNY – znovu od září
Taneční ateliér, klasický indický tanec
kathak – ST od 18.15,
(info 606 952 175, www.kathak.wz.cz)
Kurz herectví
V. Čermáková – ČT 17.30 (www.treseseos.cz)
Bohnická divadelní společnost zve na otevřené zkoušky
nové inscenace – PÁ 17.30 (info 602 463 664)

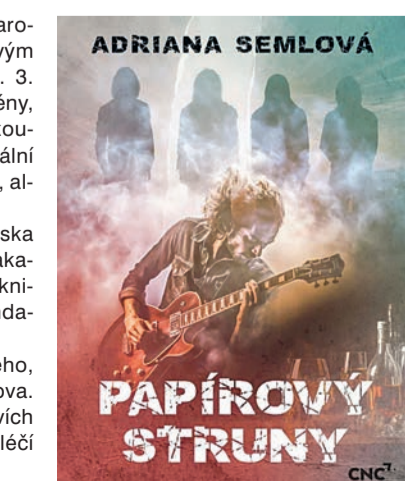
Za podporu děkujeme: HL město Praha, Ministerstvo kultury ČR, Státní
fond kultury ČR, Městská část Praha 1, program Kreativní Evropa

Rodačka ze Starého Města vydala hudební román Papírový struny

Autorka Adriana Semlová, potomkyně staro-
usedlíků ze Starého Města, svým debutovým
románem *Papírový struny* (CNC Books, 21. 3.
2025) láká do zákulisí fiktivní rockové scény,
kde se hudba prolíná s bolestí, láskou i vykoup-
pením. Hlavní hrdina Martin Tornig je geniální
kytarista, ale i muž, kterého ničí ztráta přítele, al-
kohol a vlastní minulost.

V příběhu nechybí přátelství, rivalita, láska
ani humor. Autorka, absolventka Literární aka-
demie a milovnice blues a rocku, vkládá do kni-
hy syrové emoce i inspiraci hudebními legenda-
mi, jako jsou Jeff Beck nebo Beth Hart.

Kniha *Papírový struny* je román pro každého,
kdo někdy cítil, že hudba řekne víc než slova.
K dostání je ve všech velkých knihkupectvích
i on-line. Objevte příběh, v němž melodie léčí
a zároveň bolí.

-PR-

Letní slavnosti staré hudby

26. mezinárodní hudební festival 17. července – 5. srpna 2025

Emauzské opatství, kostel Panny Marie Na Slovanech
17. 7. Die Bach-Familie 20.00
Hudební odkaz legendárního rodu
ENSEMBLE POLYHARMONIQUE
(Německo)
Alexander Schneider | umělecký vedoucí

Zámek Troja, Císařský sál
21. 7. Música da vida 20.00
Koloběh života na Iberském poloostrově
a v portugalské diaspoře
SETE LÁGRIMAS (Portugalsko)
Filipe Faria | umělecký vedoucí
Sérgio Peixoto | umělecký vedoucí

Bazilika sv. Petra a Pavla na Vyšehradě
23. 7. La flor en Paradis 20.00
Středověké univerzum řeholních
a intelektuálních elit

Codex Montpellier, Codex Las Huelgas,
Le Manuscrit du Roy etc.
TASTO SOLO (Španělsko)
Guillermo Pérez | umělecký vedoucí

Lobkowický palác
25. 7. Les frères Francoeur 20.00
Virtuozita a grácie v dílech bratří Francoeurů
Théotime Langlois de Swarte – barokní
housle a Justin Taylor – cembalo (Francie)

Zámek Troja, Císařský sál
28. 7. A Venezia 20.00
Italská hudba 17. století v edicích
benátské dynastie Magni
CONCERTO SCIROCCO (Itálie)
Giulia Genini | umělecká vedoucí

Informace: Collegium Marianum; tel.: 224 229 462, 731 448 346
Festivalové centrum: Galerie 1, Štěpánská 47, Praha 1; otevřeno každou středu 10.00–18.00
Prodej online: www.letnislavnosti.cz

Letní slavnosti staré hudby

Lobkowický palác
31. 7. Their Majesties 20.00
Henry a Daniel Purcelllové ve službách
Stuartovců
MUSICA GLORIA (Belgie)
Nele Vertommen | umělecká vedoucí

Kostel sv. Šimona a Judy
5. 8. Passione d'amore 20.00
Síla lásky v rodinných dramatech:
arie z oper Georga Friedricha Händela
a Antonia Vivaldiho
Kateryna KASPER | soprán
Roman HOZA | baryton
COLLEGIUM MARIANUM | barokní orchestr
Jana SEMERÁDOVÁ | umělecká vedoucí
Lenka TORGERSEN | koncertní mistr

UP in Flames v DOXu: umění Davida Lynche poprvé v Česku

Každému filmovému nadšenci jistě něco řekne jméno David Lynch. Slavný režisér ale za svůj život nestvořil jen řadu kultovních filmů, v jeho ateliéru vznikly také tisíce fotografií, kreseb, litografií, či dřevorytů.

Čtyři stovky z jeho uměleckých děl stvořených na papíře jsou teď v Čechách poprvé k prohlédnutí, a to v rámci výstavy *Up in Flames* v Centru současného umění DOX. David Lynch byl americký filmový režisér s jedním čestným Oscarem a několika nominacemi pod opaskem. Lidé po celém světě ho znají díky snímkům, jako jsou *Sloní muž*, *Modrý samet* nebo seriál *Twin Peaks*. Lynch ale vedle filmařiny vyvíjel také ve své umělecké tvorbě, která se vyznačuje velmi osobitým stylem. Klouká se k převážně černobílému pojetí, ve kterém pak záblesky barvy působí jako píšť na oko.

Jeho díla na sebe často berou podobu téměř znepokojivou, jsou expresivní, avšak mnohdy téměř banální, zároveň skoro vždy vybíjí k zamyšlení, ale unikají jednotnému výkladu. Sám umělec to tak zamýšlel, dokonce o svých dílech řekl: „Barva je trochu moc skutečná. Je příliš blízko. Moc vás nemuži snít. Pokud je všechno vidět a je příliš mnoho světla, věc je taková, jaká je, ale není nic víc.“

A opravdu, pokud bychom výstavu v DOXu měli přirovnat k nějakému pocitu, byl by to ten, který zažijete ve snu, který vám není příliš příjemný, ale ze kterého se nemůžete, ale možná ani nechcete probudit. Organizační tým pod kurátorským vedením Otto M. Urbana dokázal pojmut zvláštní atmosféru Lynchova umění, a rozšířit ji na celý prostor hlavního galerijního sálu. Název výstavy *Up in Flames* je opravdu vystihující,

David Lynch v Praze 1996 (foto K. Cudlín)

oheň, ale hlavně kouř, jsou motivy, se kterými Lynch pracuje opakovaně, a i samotný prostor působí dojmem, že by se u stropu měl vznášet šedivý obláček kouře.

Tmavé barvy a tlumené světlo vás obejmou a dovolí ponořit se do zvláštních zákoutí vašich vlastních představ, vyvolaných těmi Lynchovými, zaznamenanými na papír. Mezi díla, se kterými se zde setkáte, patří třeba *I Take You to My House*, litografie z roku 1999, na kterých Lynch pomocí manipulace skenu zachytil zmutované tvary.

V DOXu vystavené práce pokrývají notnou část umělecké kariéry Davida Lynche, od děl ze šedesátých let až po ta, která vznikla pouhých několik měsíců před jeho smrtí v lednu 2025. Autorův skon na začátku letošního roku byl důvodem opoždění otevření výstavy, jelikož některá díla se stala předmětem dědického řízení a v DOXu se proto objevit nemohla. Naopak vznikla možnost ukázat návštěvníkům některé z jeho dříve neviděných prací z archivu *The David Lynch Estate*.

Výstava bude také doplněna doprovodným programem, například letním kinem, které bude promítat ukázky Lynchovy filmografie. Do DOXu máte možnost se na jeho díla přijít podívat až do února 2026.

Ema Dittrichová

Na Letní Letné se čas na chvíli zastaví

Představte si, že kráčíte letním parkem a najednou se ocitnete uprostřed malého města z cirkusových šapit, plného smíchu a lidí. Vítejte na Letní Letné, festivalu, který proměňuje obyčejný den v zážitek. Letos od 13. do 31. srpna.

Akoreacro (© Kalimba)

Do Letenských sadů se vrací mezinárodní cirkusová špička, a to z Francie a Kanady. Na vlastní oči návštěvníci uvidí brilantní soubor o lásku v *Duel Reality* od kanadských *The 7 Fingers*, poetické představení jako ze sna a z dob kočovných cirkusů od *Bêtes de foire* nebo horkou novinku *Ostinato* od francouzských *Akoreacro*, která bude mít českou premiéru hned po té světové. A co teprve restaurace, kde divákům mezi chody akrobaté servírují show? *Max & Maurice* zaručeně potěší všechny smysly.

Své místo zde mají i české novinky – třeba *Od vedle!* performerky a mimky *Michaely Staré*, inspirované životem v paneláku a jeho zvuky, které slyšíme při každodenních domácích činnostech. Děti si přijdou na své při dobrodružství *Divoké husy* od *FysioART & MOVE Ostrava*, které propojuje cirkus, pohyb a příběhy o odvaze a přátelství.

Těšit se návštěvníci mohou i na další domácí projekty včetně *Cirku La Putyka*, (*Nejen*) *Žongléřské galashow*, *Vosto5*, *Holektiv* a dalších stálíc českého divadelního a novocirkusového nebe.

Letní Letná ale není jen o večerních představeních. Přes den ožívá park dílnami, workshopy, koncerty i programem pro děti, část programu je dostupná zdarma. Rodiče tu najdou i možnost hlídání během představení, děti zase příměstské tábory. V areálu nechybí zóny k odpočinku, občerstvení ani ikonický výhled na celou Prahu.

Letní Letná zahájí svůj další ročník tanečně-akrobatickým představením *Stvoření* od *Blackout Paradox*, a to 13. srpna pod širým nebem pro všechny, kteří si chtějí užít léto naplno.

Program a vstupenky najdete na: www.letniletna.cz.

Tisíc tanců, jeden univerzální jazyk Pražské folklorní dny už po dvacáté

Jeden z největších festivalů lidového tance a hudby v Evropě, na kterém se setkají folklorní soubory z celého světa, se chystá tento červenec v Praze – Pražské folklorní dny letos proběhnou už po dvacáté. Každoročně se na ně sjíždí amatérské skupiny z Evropy i ze světa, a představují svou kulturu skrze tanec, zpěv i další ukázky tradičního umění.

Na festivalu se představí neprofesionální folklorní soubory v tradičních krojích, mnohdy zdobených bohatými výšivkami, které se nosí při různých příležitostech, jako jsou trhy, svatby ale i v oblečení rolníků, pastýřů a lovců. Skupiny originální kroje dědí z generace na generaci nebo i samy vyrábějí podle tradičních technologií. Diváci se mohou v krojích zúčastnit závěrečného průvodu centrem Prahy v sobotu od 10.00 ze Staroměstského náměstí.

Festival bude probíhat od 17. do 19. července 2025 s hlavním pódiem na Ovocném trhu. V rámci tohoto ročníku se do Prahy sjede z Evropy i ze světa přes 60 folklorních skupin, čítajících celkem přes 1600 tanečnic, hudebníků a zpěváků.

Nejdelší cestu do Prahy váží 12 taiwanských uměleckých souborů, které ve svých představeních přiblíží tradiční taiwanské tance, folklor i operu. Bude to rekordní účast umělců z tohoto ostrova v ČR.

Pravidelně přijíždějí také soubory z evropských zemí jako je Litva, Maďarsko, Finsko, Belgie, Francie nebo Německo. Z Estonska přijdou skupiny z ostrovů Vormsi a Hiiumaa – mezi nimi např. soubor nazvaný *Met-säkkukat*, v překladu „luční kvítí“.

Několika švýcarských skupin do Prahy přiveze hráče na alpský roh a opět zazní obrovské kravské zvony. Rakouský folklór bude zastoupen soubory z většiny spolko-

vých zemí – od Burgenlandu po Tyrolsko. Baskický soubor *Kemen Dantza Taldea* předvede lidové tance s hudebním doprovodem s využitím různých předmětů, jako jsou tyče a meče.

Nebudou samozřejmě chybět ani česká vystoupení. Již po několikáté přijede slovenský soubor *Saština* z východoslovenské obce *Jaklovce*.

Vstup na červenecové Pražské folklorní dny je pro všechny diváky zdarma, tak si přijďte skrze folklor povídat i s lidmi, kterým byste jindy nerozuměli ani slovo.

Ema Dittrichová

Srpnová Hudba na Dobříši

Zámek Dobříš hostí v srpnu festival v dramaturgii Jaroslava Svěceného a Zdenky Žádníkové. Je to už 5. ročník a nabídne čtyři večery plné hudby, emocí, uměleckého slova i originálních projektů.

Podle Žádníkové je to „čtyřdenní wellness pro duši“ v podobě programů šitých na míru zámeckému prostředí. Letos nabízí filmové melodie, herecké dialogy od Shakespeara až po současnost, prostor pro poezii i nadčasovou klasickou hudbu.

Festival odstartuje 7. srpna koncertem ve francouzském parku zámku. Nabídne průřez hudební historií od baroka po současnost. Zahrají houslista J. Svěcený, sopránistka N. Erba, rakousko-brazílský barytonista M. Cavalchini, trumpetista M. Smrčka a komorní orchestr *Virtuosi Pragenses*. Slovem provede Z. Žádníková.

Večer 8. srpna ponese název *Chrám plný harmonie – kostel Nejsvětější Trojice* v sousedství zámku prostoupí spirituální hudba a poezie. Propojení houslí, flétny, zpěvu, kytary a autorských textů v podání J. Svěceného, D. Grice, G. Chocholeušové,

L. Sommera a Z. Žádníkové, vykouzlí motto koncertu: vzájemnost, pospolitost, sounáležitost.

Dopoledne v sobotu 9. srpna se na nádvoří pro děti i rodiče bude hrát pohádka *Deset černoušků* v podání souboru *LokVar*. Večer přinese Zámeckou filmovou noc – zpívají a hrají zpěvačka V. Martinčová, vítězka *BonArt Junior Fest*, herec Gustav „Kevin“ Mašek, držitel *Ceny Thálie* za rok 2022, herečka Z. Žádníková, akordeonistka M. Laštovičková, J. Svěcený a hudebníci z *Heroldova kvarteta*.

V neděli 10. srpna dopoledne opět soubor *LokVar* odehraje pohádku *Český Honza* pro všechny generace. Večer přijde ohnivě finále. *Ciganski Diabli* a J. Svěcený vystoupí na zámeckém nádvoří. Ve zbrusu novém repertoáru uzavřou tak festival ve velkém stylu.

Vstupenky jsou v prodeji na GoOut.net a na pokladně Zámku Dobříš.

Více na: www.festivalhudbydobris.com

–PR–

Unikátní výstava KOSMAS 900

Letos uplyne 900 let od smrti významného kronikáře Kosmy. Je autorem díla *Kroniky Čechů* – prvního známého historického díla zachycujícího české dějiny.

Toto výročí si může připomenout také široká veřejnost, a to díky projektu Národní knihovny České republiky a *Prague City Tourism* s názvem *KOSMAS 900*. Ten představuje významného středověkého intelektuála jako učenca, vypravěče i tvůrce české historické paměti.

Program oslav odstartovala v červnu panelová výstava *Proměny textu* v ambitu *Klementina*, která představila *Kosmovu Kroniku Čechů* jako zdroj historického myšlení a psaní. Zvláštní důraz je kladen i na to, aby byl *Kosmas* a jeho dílo přístupné i žákům základních a středních škol v souladu s moderními didaktickými trendy. Výstava potrvá do 24. 10. 2025.

Hlavní výstava projektu bude zahájena 25. září v Zrcadlové kapli *Klementina* a potrvá do 24. října 2025. Budou zde soustředěny téměř všechny středověké rukopisy *Kosmovy kroniky*, včetně vzácného *Lipského rukopisu* s jediným dochovaným vyobrazením autora. Vystavené exponáty doplní i dokumenty ze sbírek Národní knihovny ČR.

Galerie *Klementinum* – hlavní výstavní prostor Národní knihovny ČR, který se nachází v původních křížovnických chodbách, v nejstarší části jezuitské *Klementinské koleje*, nabídne návštěvníkům pohled na *Kosmův vliv* na české dějepisectví i kulturní paměť expozic *Kronika* v Čase.

Ondřej Sedláček

ARTHOUSE HEJTMANEK

Přijímáme nové předměty
do nadcházející aukce.

Goetheho 17/2 Praha 6 – Bubeneč
www.arthousehejtmanek.cz